

в стихотворен вариант за операта от лиричния поет Николай Лилиев, по нейно искане и по внушението на Панчо Владигеров.

Латинският император Балдуин е бил и остава централна фигура в тази опера, историко-романтична по характер, изградена върху сблъсъците на три основни действащи лица — Калоян, царицата — куманка и Балдуин, кръстоносеца-пленник.

И ако ценният роман „Солунският чудотворец“ от Фани Попова-Мутафова, из който е извлечена основната сюжетна линия, е преиздаден в днешни дни без съществени поправки, смятаме, че не е нужно да преправяме и либретото, което отразява същата слабост — а именно, че народът е оставен на позаден план, без да бъде подчертана неговата основна роля в хода на историческите събития. Музиката на Владигеров обуславя живота на тази голяма българска оперна творба. На режисурата се пада ярко да я разчете и да разкрие онази конфликтност, която тя крие в себе си. У Владигеров има обобщена и силна музикална характеристика и на трите народностни групи, сблъскващи се в творбата: куманската — с източната си характерност, латинската — със западната и българската.

Казаното дотук не означава, че самият автор, заедно с режисьора са се отказали от всякаква пренасоченост на мислите.

Така например при общото преразглеждане на оригиналния текст възприет като основа, се стигна до прередактирането на отделни фрази, като се възприеха и някои положителни моменти от „русенския“ вариант. Потърсиха се и моменти, в които да се почувствува народа като активна, движеща сила. Пъргавата мисъл на композитора-юбиляр, която насърчаваше някои режисьорски хрумвания и активно оборваше някои предложения за прозодични изменения, ни позволи да замисляем той да излее младежкия си музикален жар в нова творба — оплодена и от многогодишния му опит и развитие.

МИХАИЛ ХАДЖИМИШЕВ